

*Samarqand viloyati hayvonlar kasalliklari tashxisi va oziq-ovqat mahsulotlari
xavfsizligi davlat markazi direktor o'rinbosari*

*A.M. Sherqulovning "Sutni mikrobiologik tekshirish" mavzusida ochiq
amaliy dars ishlammasiga*

TAQRIZ

Sut tez buziluvchan mahsulot hisoblanadi. Ko'pincha, sut bakteriyalar ta'sirida buziladi. Sut kislotasining haqiqiy bakteriyalari (streptokokk, bolgarskaya palochka, atsidoifilnaya palochka) sut kislotasi mahsulotlari taylorlashda qo'llaniladi. Sutni qabul qilish, qayta ishish, sutni va sut mahsulotlarini saqlash juda toza sharoitida olib borilishi kerak.

2017 yil 7 iyul kuni O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Sut va sut mahsulotlarning xavfsizligi to'g'risidagi umumiy texnik reglamentni tасdiqlash haqida"gi 474-soni qatoriga qabul qilindi. Ushbu texnik reglament O'zbekiston Respublikasi hududida muomalaga chiqarilgan va oziqaviy maqsadlardan foydalaniladigan sut va sut mahsulotlariga, jumladan xom sut, sut mahsulotlari, sut va sut mahsulotlarni ishlab chiqarish, saqlash, tashish va yo'qotish jarayonlari, sutni qayta ishish mahsulotlarini ishlab chiqarish uchun zaru bo'igan funksional komponentlarga tegishlidir.

"Sutni mikrobiologik tekshirish" mavzusidagi amaliy dars matni uslubiy tomondan to'g'ri taqdimot qilingan hamda yangi pedagogik texnologiyalardan foydalanan holda ishlab chiqilgan. Dastlab mashg'ulot maqsadi va vazifalari keltirilgan. Amaliy mashg'ulotning o'qitish pedagogik texnologiyasi berilgan bo'lib, unda pedagogik faoliyat va o'quv faoliyat natijalari ko'rsatilgan.

Sutni mikrobiologik tekshirish haqida tushuncha, sut, uning tarkibi, sutning mikroblar bilan zararlansh manbai bilan tanishitish, sutda kechadigan mikrobiologik jarayonlar dinamikasi, sutning sanitар-mikrobiologik xarakteristikasini misollar bilan mavzuni o'rganib chiqishlari mumkin. Test savollari, nazorat savollari, vazifasi va aqliy hujum savollari berilgan.

Taqdimot foydalanan abiyotlar ro'yxati bilan yakunlangan.

A.M. Sherqulov tomonidan taylorlangan "Sutni mikrobiologik tekshirish", mavzusidagi amaliy mashg'uloti ishlammasi horizgi zamон та'lim texnologiyalari talabalariga javob beradi deb hisoblayman va uni o'quv mashg'ulotida foydalananish mashg'ulotida foydalananish uchun tavsiya qilaman.

Sut mahsulotlari mikrobiologiyasi chorva hayvonlardan olinadigan oziq-ovqat mahsulotlari inson hayot faoliyati uchun qimmatbaho asosiy manbadir, ular bilan sog'lom inson organizmiga kerakli hamma komponentlar kiradi. Hozirgi kunda ko'plab oziq-ovqat mahsulotlariга andozalar ishlab chiqilgan, ular u yoki bu oziq-ovqat mahsulotlarda mikroorganizmlarning hujayralari qancha miqdorda bo'lishi mumkinligini belgilaydi.

Xom sut tarkibida saprofit mikroorganizmlarning miqdori sut ishlab chiqarishdagi gigiena darajasini belgilaydi, ya'nı sog'ish uskunalarining tozalik darajasi, uni saqlash va tashish shart sharoitlar va boshqalarda.

Hozirda O'zbekistonda sut zavodlarda suttan separatsiya usluda qaymoq, sariyog' olinadi, pasterlangan va qaynatilgan ichimlik sut, sut kukuni, quyuturilgan (konservalangan), vitamindar qo'shilgan sullar va bosqqa maxsulotlar ishlab chiqariladi. Sut maxsulotlari suttan taylorlanadigan oziq – ovqat maxsulotlari. Aksariyat sut maxsulotlari katta energetik qlyymatga ega. Sut maxsulotlari asosan, sigir suttan taylorlanadi, biroq echki, qo'y, yilqi va tuyu suti ham ishlataladi.

"Sutni mikrobiologik tekshirish" mavzusidagi amaliy dars matni uslubiy

tomondan to'g'ri taqdimot qilingan. Yangi pedagogik texnologiyalardan foydalananilgan. Dastlab mashg'ulot maqsadi va vazifalari keltirilgan. Amaliy mashg'ulotning o'qitish pedagogik texnologiyasi berilgan bo'lib, unda pedagogik faoliyat va o'quv faoliyat natijalari ko'rsatilgan.

Sutni mikrobiologik tekshirish haqida tushuncha, sut, uning tarkibi, sutning mikroblar bilan zararlansh manbayi bilan tanishitish, sutda kechadigan mikrobiologik jarayonlar dinamikasi, sutning sanitар-mikrobiologik xarakteristikasini misollar bilan mavzuni o'rganib chiqishlari mumkin.

Test savollari, nazorat savollari, vazifasi va aqliy hujum savollari berilgan.

Taqdimot foydalanan abiyotlar ro'yxati bilan yakunlangan.

A.M. Sherqulov tomonidan taylorlangan "Sutni mikrobiologik tekshirish", mavzusidagi amaliy mashg'uloti ishlammasi horizgi zamон та'lim texnologiyalari talabalariga javob beradi deb hisoblayman va uni o'quv mashg'ulotida foydalananish uchun tavsiya qilaman.

TAQRIZ

KODIMLAR

✓

Veterina Mikrobiologiya, virusologiya va
immunologiya kafedrasi dozent:

Z.J.Shapulatova

Veterina imiy tadqiqot instituti,
Immunologiya va biotexnologiya
laboratoriysi nafisi, vfd

✓

Salimov I.X.

KADRILAR FO'LIMI INSTITUTI

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓